

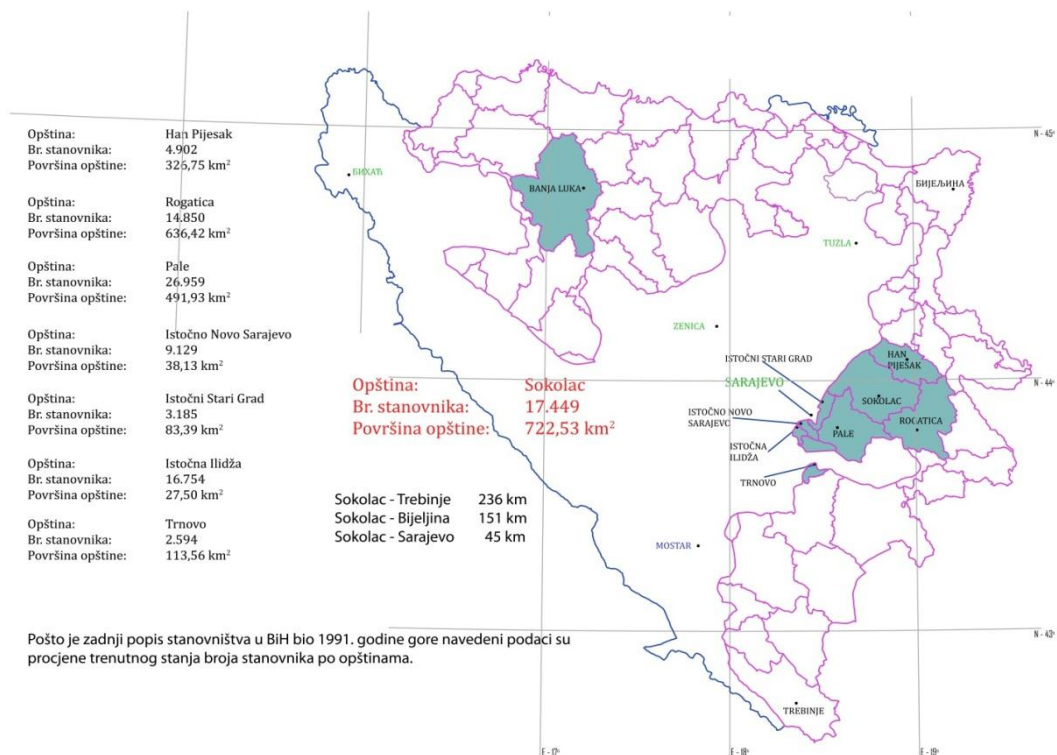
A: Гласиначка бб, 71350 Соколац,
Босна и Херцеговина, Република Српска

T: Централа: +387 (0) 57 448-712,
Начелник: +387 (0) 57 448-056,

Ф: +387 (0) 57 448-646

ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ

Општина Соколац спада у ред средње развијених општина и смјештена је у источном дијелу Републике Српске између општина Рогатица, Хан Пијесак, Пале и Стари Град, а сјеверним дијелом граничи са општином Олово у Федерацији БиХ.

Ово је брдско-планинско подручје, са релативно високим степеном шумовитости. Општина располаже са 38.013 ha шума и шумског земљишта. На једног становника Општине отпада око 2,53 ha шумског земљишта. Клима је планинског карактера. Због чистог ваздуха, шумовитости и планинске климе Соколац је од давнина носио епитет „ваздушна бања“. Природни услови погодни су за развој сточарства, узгој житарица и чувеног романијског кромпира. Соколац је значајна саобраћајна раскрсница магистралних путева од Сарајева према Јадранском мору, Београду, Ужицу, Бањој Луци и Бијељини.

КУЛТУРА

Установа за културу „Перо Косорић“ Соколац у складу са својом пословном политиком заснованом на принципу интра, интер и мултикултуралности, представља институцију културе максимално отворену за пласирање културног производа насталог на подручју локалне заједнице и шире, уз стварање креативног простора за учешће других и другачијих културних група и стваралаца из различитих облика умјетности. У оквиру дјелатности Установе, већ 15 година се традиционално организују и обиљежавају сљедеће манифестације:

1. „Дани Светосавља“ – (јануар)
2. „Прољећне свечаности“ (обједињене двије комплементарне манифестације - април-мај),
3. „Госпојинске вечери културе“ – (од 10. до 28 .августа),
4. „Дани остваривања дјечијих права и жеља“ (проширена манифестација "Недјеља дјетета" - октобар – новембар),
5. "Никољданске свечаности" (18. и 19. децембар) и
6. "Дани дјечије радости" (крај децембра – прва половина јануара наредне године).

Установа за културу се раније ослањала на Дом културе који је изгорио у пожару, те га је неопходно реконструисати. У циљу стварања услова за оспособљавање вишенамјенског активног радног простора саниран је улазни дио објекта (простор на спрату), изнад кога је урађен кровни покривач и извршене су одређене измјене затеченог амбијента. Реконструкцијом и ревитализацијом изгорјелог објекта Дома културе, створили би се и услови за отварање биоскопа у Сокоцу.

ОБРАЗОВАЊЕ

У Општини, дјелатност образовања остварује се кроз предшколско, основно, средње и високо образовање. На подручју Општине егзистира **Јавна установа за предшколско васпитање и образовање**, чији је капацитет 146 дјеце. Прије рата установу је похађало 120 полазника, а у посљедњих 15 година примјетан је тренд опадања броја дјеце. Предшколско васпитање и образовање тренутно похађа 46 дјеце.

Наставни процес у **основном образовању** се данас изводи у три објекта централне школе и у двије подручне школе - у Кнежини и на Равној Романији. Укупан број ученика се смањује из године у годину, а у 2012/2013. години их је уписано 945. Када је у питању централна школа, постоје проблеми у погледу инфраструктуре и опреме у школи. Објект школе не задовољава прописане стандарде у погледу саме зграде објекта, физкултурне сале, библиотеке са читаоницом нити у погледу просторија за продужени боравак. Прва **средњошколска установа** у Сокоцу почела је са радом 1961. године када је основана Гимназија. Ова установа данас обухвата сљедеће струке: а) гимназију - општи смјер, Шумарство и обраду дрвета – смјер шумарски техничар и смјер техничар за обраду дрвета. На територији Општине од 2007. године ради **Висока школа за услужни бизнис**. Ова високошколска установа у приватном власништву нуди студентима сљедеће трогодишње и четворогодишње, лиценциране студијске програме: менаџмент у спорту, туризму, јавној управи, пословној информатици, безбједности, предузетничкој економији (бизнису) и пословним финансијама, дипломирани политиколог – смјер национална безбједност и дипломирани правник, смјер управни послови.

ТУРИЗАМ

Захваљујући очуваној животној средини и природним карактеристикама, подручје Општине има веома добар потенцијал за **развој ловног, риболовног, сеоског, планинског, еко и етно туризма**. Општина Соколац је током 2012. године основала туристичку организацију Соколац (www.sokolacturizam.net) која представља први корак у развоју ове привредне дјелатности. Међутим, да би се туристички ресурси Општине ставили у функцију, неопходно је реализовати бројне активности у будућности, а неке од њих су изградња различито категорисаних смјештајних капацитета (нарочито за сеоски туризам), неопходне инфраструктуре, затим стална промоцију туризма Општине путем сајта туристичке организације и промотивног материјала, едукација локалног становништва о предностима и могућностима које пружа сеоски туризам, условима за категоризацију сеоских домаћинстава итд. Снажнији развој сеоског туризма могао би се остварити по моделу етносела, високог квалитета туристичког производа и туристичких услуга (**Романијско етносело**). Такође, је потребно изградити један заједнички капацитет тј. продајно мјесто на атрактивној локацији (нпр: **Романијску кућу - колибу на Романији**) гдје би се продавали пољопривредни производи као и сувенири, с тим што је веома битно да се креира сопствени сувенир који ће бити препознатљив и колекционарски занимљив туристима. Промоција наших планина као дестинација зимског и љетњег туризма се намеће као неопходност јер је у Стратегији развоја туризма Републике Српске, као кључни елемент развоја спортско-авантуристичког туризма препозната **планина Романија** што треба искористити и привући инвестиције у складу са стратешким циљевима. Неопходно је извршити **реконструкцију и адаптацију хотела „Романија“**, односно покушати пронаћи инвеститоре, који би заједно у сарадњи са локалном влашћу извршили неопходна улагања. Адаптацијом и реконструкцијом хотела, обезбиједили би се потребни смјештајни капацитети, који би истовремено служили и припремама спортиста.

СПОРТ

Спорт на нашем подручју има дугогодишњу традицију. Почеци су везани за тридесете године прошлог вијека са мање или више успјеха и периода у којима су оспоравани и подржавани, да би данас израсли у једну стабилну и бројну спортску породицу коју чини **18 спортских организација**. У Општини се редовно спроводе техничке, стручне и организационе припреме за одржавање традиционалних спортских манифестација поводом значајних датума и празника, као и утакмице редовних система такмичења спортских клубова који се званично такмиче по календару гранског спортског савеза. На територији Општине изграђен је нови спортски центар на локалитету "Бара" гдје је, осим већ урађеног, планирано и изградња отворених спортских терена за одбојку, кошарку и рукомет, односно мали фудбал као и изградња базена.

СТАЊЕ ПРИВРЕДЕ ОПШТИНЕ СОКОЛАЦ

Дрвна индустрија има посебан и стратешки значај за Општину и заједно са шумарством представља један од највећих потенцијала привреде и економије. Развој дрвне индустрије се заснива на коришћењу домаћих природних ресурса и иста је извозно оријентисана. Спада у ријетке гране привреде Општине али и Републике Српске, које остварују суфицит у робној размјени са свијетом. Новембра 2010. године Министарство индустрије, енергетике и рударства је финансирало израду студије, коју је урадила

развојна агенција ЕДА, под **називом “Анализа производа који се увозе и могућности производње истих у Републици Српској”**. Студија је урађена на основу података Управе за индиректно опорезивање (УИО БиХ, за периоду 2006. – 2010. година). Парето анализа је показала да производи тарифне главе 4410, односно **иверица** (прецизније производи тарифних ознака 44101110, 44101130, 44101150, 44101190, 44101210, 44101290, 44101900, 441090000 – разне врсте иверице) спадају у групу доминантних производа који негативно утичу на вањскотрговински дефицит Републике Српске (односно БиХ), **а који се могу производити у Републици Српској**.

2013. године урађена је Парето анализа која је узела у обзир податке добијене од УИО БиХ за период 2009. – 2012. година. Поново се показало да производи тарифне главе 4410xxxx спадају у групу доминантних производа који негативно утичу на вањскотрговински дефицит Републике Српске (односно БиХ), **а који се могу производити у Републици Српској**. У периоду 2009. – 2012. године само привредна друштва из Републике Српске су увезла робе ове тарифне главе у вриједности од **61.387.814,50 КМ (односно око 15.000.000 КМ годишње)**. Ово нас упућује на закључак да би се укупан увоз производа ове тарифне главе, на територију БиХ, могао кретати и **до 120 милиона КМ за овај временски период, односно око 30 милиона КМ годишње**. Са становишта неког будућег улагања овај производ би могао бити веома занимљив обзиром на анализирани вриједности увоза (погледати табелу у прилогу) и чињеницу да не постоји производња сличног типа у БиХ. Такође, врло вјероватно најнижа улагања потенцијалног улагача/инвеститора би била уколико би се ова производња покренула у **привредном друштву Нова Романија а.д. Соколац** узимајући у обзир расположиве обучене кадрове за овај вид производње као и постојећу намјенски направљену инфраструктуру за овај вид производње. **Предности покретања производње у привредном друштву „Нова Романија“ а.д. Соколац** су приступ сировини, традиција у производњи, могућност организовања мреже коопераната дрвопрерађивачког сектора, количине и вриједности увезених „иверица“ од стране привредних друштава из Републике Српске, непостојање финалне производње овог типа на територији БиХ, структуру власништва (Влада Републике Српске 100% власник).

ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА ПОДРОМАНИЈА

Општина Соколац има индустријску зону која је стратешки позиционирана у непосредној близини магистралног пута (Сарајево – Рогатица) у Подроманији. Укупна површина је 15 ha, што са већ постојећом пословном зоном чини површину од 43 ha. Обзиром да у ближем окружењу нема развијених пословних зона, то би у овом случају била конкурентска предност за Општину. Индустријска зона је **у потпуности инфраструктурно оспособљена**.

ПОЉОПРИВРЕДА

Општина представља већим дијелом рурално подручје, а као такво има велики потенцијал за развој пољопривреде. Пољопривредно земљиште на територији Општине заузима **укупну површину од 32.834 ha**, од чега се под ливадама и пашњацима налази 28.232 ha, а под ораницама и воћњацима 4.602 ha.

Потенцијали:

- плантажна производња лекобиља
- производња, сакупљање и прерада самониклог лековитог биља
- развој органске производње хране и стандардизација аутохтоних производа са географским поријеклом и специфичним квалитетом
- стакленичка и пластеничка производња
- производња висококвалитетног Романијског кромпира

Сточарска производња

Романија је, у пријератном периоду, била позната по високом квалитету млијека и млијечних производа индивидуалних произвођача. Уз пројектни приступ и планске инвестиције могуће је развити **производњу брендираног – димљеног романијског кајмака** којег у слободној продаји готово да и нема. Паралелно са развојем производње млијека и млијечних производа, потребно је развијати сточарство као карактеристичну пољопривредну грану ових простора. Прва организационо-техничка мјера у говедарству је формирање нових **мини фарми крава** (до 20 грла) које ће служити за тржну производњу високо квалитетног млијека по критеријумима европских стандарда. На подручју Општине не постоји ни један правни субјект који се бави сточарством и све се заснива на индивидуалним домаћинствима „Мљекара“ д.о.о. Соколац посједује капацитете за прераду 5.000 литара млијека дневно, али су капацитети неискориштени, јер се ово привредно друштво углавном бави откупом млијека за друге, односно не бави се његовом прерадом.

САОБРАЋАЈ

На подручју Општине има 45 km магистралних путева, дужина регионалних путева је 28 km, а локални путеви повезују сва насељена мјеста у укупној дужини 300 km. Комуникациска повезаност Општине са сусједним општинама, регијом и већим урбаним срединама је један од предуслова њеног успјешнијег и бржег развоја. Из тих разлога од кључног значаја како за Општину Соколац, тако и за ширу регију је реконструкција и модернизација магистралних путева Сарајево-Соколац-Хан Пијесак – Власеница - Зворник и Сарајево – Подроманија – Рогатица – Вишеград - Вардиште.

Стање улица у ширем центру Општине је незадовољавајуће због значајних оштећења асфалтног коловозног застора, а у склопу градске уличне мреже посебан проблем представља недостатак намјенских површина за паркирање моторних возила, неисправна свјетлосна сигнализација, као и потреба санације и асфалтирања уличне мреже на подручју ширег дијела града.

ВОДОСНАДБИЈЕВАЊЕ И КАНАЛИЗАЦИЈА

Снабдијевање Општине водом за пиће врши се са сљедећих изворишта: Биоштица, Геруша и Кржуљ, а њима управља ЈП „Врело Биоштица“ Соколац – у стечају. Поред ових јавних водовода исто предузеће управља и водоводом у МЗ Кнежина (Кетеновићи) и МЗ Каљина (Бања Лучица). Укупан број корисника је 4.639, од тога домаћинстава 4.342 и субјеката у привреди 297. Шири центар Општине има сепаратни систем фекалне и кишне канализације. Фекална канализација је углавном изграђена на дијелу ужег урбаног подручја, док шире приградско подручје још увијек посједује већи број септичких јама. Кишна канализација је урађена дјелимично на ужем урбаном подручју, али је углавном

запушена због нередовног одржавања и недостатка средстава потребних за њено одржавање. Реконструкција водоводне и канализационе мреже је планирана пројектом „Санација водоводне и канализационе мреже“ чији је период имплементације 2013 – 2017. година.

ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Електроенергетске објекте на подручју Општине чине објекти снабдијевања и дистрибуције електричне енергије: далеководи, трансформаторске станице и нисконапонска мрежа. У Јавном предузећу „Електродистрибуција“ Републике Српске, Радна јединица Соколац регистровано је 6.222 потрошача који су разврстани по групама потрошње: велепотрошња (високо напонска предаја) 34 потрошача, општа потрошња (занатство) 518 потрошача и домаћинство 5.670 потрошача

СТАЊЕ ЈАВНЕ РАСВЈЕТЕ

Јавна расвјета у Општини није на задовољавајућем нивоу. На главним и споредним улицама јавна расвјета је прилично стара, са превазиђеним свјетилкама које троше много електричне енергије. Одржавање јавне расвјете је лоше, па су локалне власти препознале значај ревитализације уличне расвјете али примјеном штедљивих сијалица чиме би се постигле значајне уштеде у дужем периоду.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ

У области телекомуникација и поштанског саобраћаја на подручју Општине егистрирају „Поште Српске“ Радна јединица Соколац и „Телеком Републике Српске“ а.д. Бања Лука, Радна јединица Соколац.

ТОПЛОВОД

Топловодом управља ЈП „Нова топлана“ а.д. Соколац. Као сировина за гријање служи пилота, сјечка и остали дрвни отпад. Саставни дијелови секундарне мреже су ревизиона окна са инсталираним вентилима за прикључне линије, саме секундарне топловодне линије и подстанице. На мрежу топловода прикључено је 26.918 m² стамбеног простора и 8.361 m² пословног простора што укупно износи сса 35.000 m² површине. Дугорочно рјешење за Општину Соколац може да буде изградња нове енергане на биомасу која би била комбинованог типа (производња топлотне енергије за гријање града и производња електричне енергије за тржиште), а која би за гориво могла да користи дрвну биомасу (шумски отпад и отпад из дрвне индустрије) који се тренутно не користи или користи у врло малим количинама.

МОГУЋНОСТИ ЗА УЛАГАЊЕ СТРАНИХ ИНВЕСТИТОРА

- Покретање производње иверица
- Покретање производње дрвених жељезничких прагова
- Покретање производње прозора и врата (дрво – алуминијум)
- Покретање производње Романијског кајмака
- Производња овчијег сира
- Подизање мини фарми крава за производњу висококвалитетног млијека
- Плантажни узгој љекобиља (планинске врсте)
- Производња чајева (велики број самониклог љекобиља)
- Производња Романијског кромпира
- Органске производње хране и стандардизација аутохтоних производа са географским поријеклом и специфичним квалитетом
- Стакленичка и пластеничка производња
- Изградња етно Романијског села
- Изградња Романијске куће
- Отварање компанија у индустријској зони

Инвестициони пројекти у 2013. години:

- Пројекат реконструкције водовода и канализације на подручју општине
- Пројекат реконструкције јавне расвјете
- Покретање туристичке организације Соколац
- Покретање пољопривредне Задруге

КРАТКА ИЗЈАВА НАЧЕЛНИКА

Појам одрживог развоја је био и остао кључна парола нашег времена. Промјене у друштву одвијају се веома брзо, а одговорна локална власт мора бити у сваком тренутку спремна да реагује на социјалне, друштвено - економске и организационе захтјеве средине. Сам појам одрживог развоја је веома сложен и вишедимензионалан, а ми га у овом документу користимо као једноставну идеју водилу чији је смисао – осигурати бољи квалитет живота за сваког појединца, како данас, тако и за будуће генерације. Наша локална заједница налази се у тешкој ситуацији, а њено оздрављење, раст и развој нису краткорочни, већ дугорочни циљеви. Наш главни циљ је постављање чврстих темеља будућег дјеловања свих актера – локалних власти, јавних установа, привредних друштава, удружења грађана и појединаца у правцу повећања инвестиционих улагања и стварања привлачног окружења за све пословне људе који желе да покрену сопствени бизнис на подручју наше Општине, јер само на тај начин можемо сви заједно допринијети њеном привредном и културном развоју.

Начелник

Милован Бјелица, дипл. ек.

